

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSREKOMMANDASJON

2012/EØS/5/44

av 16. november 2005

om filmarv og konkurransevnen til beslektet industrivirksomhet(*)

(2005/865/EF)

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN
EUROPEISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske
felleskap, særlig artikkel 157,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen⁽¹⁾,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske økonomiske
og sosiale komité⁽²⁾,

etter samråd med Regionkomiteen,

etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 251⁽³⁾ og

ut fra følgende betraktninger:

1) I henhold til traktatens artikkel 151 nr. 4 skal Fellesskapet ta kulturelle forhold i betraktning når det utøver sin virksomhet i henhold til andre bestemmelser i traktaten, særlig for å respektere og fremme sitt kulturelle mangfold.

2) Kinofilm er en kunstform som lagres på et skjørt medium, og offentlige myndigheter må derfor arbeide aktivt for å sikre at den bevares. Filmverker er en viktig del av vår kulturarv og fortjener derfor fullt vern.

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 323 av 9.12.2005, s. 57, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 161/2007 av 7. desember 2007 om endring av EØS-avtalens vedlegg X (Audiovisuelle tjenester), se EØS-tillegget til Den europeiske unions tidende nr. 26, 8.5.2008, s. 22.

⁽¹⁾ EUT C 123 av 30.4.2004, s. 4.

⁽²⁾ EUT C 74 av 23.3.2005, s. 18.

⁽³⁾ Europaparlamentsuttalelse av 10. mai 2005 (ennå ikke offentliggjort i EUT) og rådsbeslutning av 24. oktober 2005.

3) I tillegg til å ha en kulturverdi er filmverker en kilde til opplysninger om det europeiske samfunns historie. De utgjør et omfattende historisk vitnesbyrd om rikdommen som finnes i Europas kulturelle identiteter og mangfoldet til folkene som bor der. Filmbilder er avgjørende for å kunne lære om fortiden og gjøre samfunnsfaglige betraktninger om vår sivilisasjon.

4) Målet med denne rekommandasjon er å bidra til bedre utnyttning av den europeiske filmarvs industrielle og kulturelle potensial ved å fremme en politikk for nyskaping, forskning og teknologisk utvikling når det gjelder bevaring og restaurering av filmverker. Målet med tiltakene som anbefales nedenfor, er å sikre at de nødvendige forutsetningene for konkurransevnen til Fellesskapets filmindustri er til stede og framskynde utviklingen av konkurransevnen.

5) Filmarven er en viktig del av filmindustrien, og ved at det oppfordres til å bevare, restaurere og utnytte den kan filmindustriens konkurransevne bli bedre.

6) Utviklingen av den europeiske filmindustrien er svært viktig for Europa med tanke på dens betydelige potensial når det gjelder tilgang til kultur, økonomisk utvikling og skaping av arbeidsplasser. Dette gjelder ikke bare produksjon og framvisning av filmer, men også innsamling, katalogisering, bevaring og restaurering av filmverker. Vilkårene for konkurransevnen til industrivirksomhet med tilknytning til filmarven må forbedres, særlig med hensyn til bedre utnyttning av den teknologiske utvikling, for eksempel digitalisering.

- 7) For å kunne utnytte dette potensialet fullt ut må det finnes en framgangsrisk og nyskapende filmindustri i Fellesskapet. Dette kan fremmes ved å forbedre vilkårene for bevaring, restaurering og utnytting av filmarven og ved å fjerne hindringer for industriens utvikling og fulle konkurranseevne, særlig gjennom innsamling, katalogisering, bevaring og restaurering av filmarven og gjennom å gjøre den tilgjengelig for utdannings- eller forskningsformål, kulturelle formål eller annen lignende, ikke-kommersiell bruk, i alle tilfeller i samsvar med bestemmelsene om opphavsrett og beslektede rettigheter.
- 8) Filmindustriens alminnelige konkurranseevne vil bli forbedret gjennom utviklingen av et miljø som fremmer samarbeid mellom utpekte organer, som kan være europeiske, nasjonale eller regionale arkiver, filminstitutter eller lignende institusjoner, i spørsmål som gjelder bevaring og vern av filmarven.
- 9) I rådsresolusjon av 26. juni 2000 om bevaring og framheving av den europeiske filmarv⁽¹⁾ ble medlemsstatene oppfordret til å samarbeide om restaurering og bevaring av filmarven, herunder gjennom bruk av digital teknologi, utveksle god praksis på området, fremme økt sammenkopling av de europeiske arkivenes databaser og overveie muligheten for å bruke disse samlingene for utdanningsformål.
- 10) Ved Den europeiske konvensjon om vern av den audiovisuelle kulturarv er det fastsatt at alle parter gjennom lovgivning eller på andre egnede måter skal innføre en plikt til å deponere materiale med levende bilder som er en del av deres audiovisuelle kulturarv, og som er blitt produsert eller samprodusert på den berørte parts territorium.
- 11) Ved kommisjonsmelding av 26. september 2001 om visse juridiske sider ved filmverker og andre audiovisuelle verker⁽²⁾ ble lovfestet deponering av audiovisuelle verker på nasjonalt eller regionalt plan vurdert som en mulig måte å bevare og verne den europeiske audiovisuelle kulturarven på, og det ble iverksatt en undersøkelse for å få et overblikk over situasjonen med hensyn til deponering av filmverker i medlemsstatene.
- 12) På møtet i Rådet (kulturelle/audiovisuelle spørsmål) 5. november 2001 konstaterte Rådets formann at innholdet i kommisjonsmeldingen var blitt positivt mottatt av Rådet.
- 13) I sin resolusjon av 2. juli 2002⁽³⁾ om kommisjonsmeldingen understreket Europaparlamentet betydningen av å verne om filmarven og støttet strategien i den europeiske konvensjon om vern av den audiovisuelle kulturarv, som er et viktig referansedokument i en tid med omfattende teknologiske endringer. Den gradvise overgangen til digital teknologi kommer til å gi den europeiske filmindustrien bedre konkurranseevne og på lengre sikt bidra til kostnadsbesparelser i forbindelse med katalogisering, deponering, bevaring og restaurering av audiovisuelle verker. Samtidig kommer den til å skape nye muligheter for nyskaping når det gjelder vern av filmarven.
- 14) Ved rådsresolusjon av 24. november 2003 om deponering av filmverker i Den europeiske union⁽⁴⁾ ble medlemsstatene oppfordret til å innføre en effektiv ordning for deponering og bevaring av de filmverkene som inngår i deres audiovisuelle kulturarv, i sine nasjonale arkiver, filminstitutter eller lignende institusjoner, dersom slike ordninger ikke finnes fra før.
- 15) Alle medlemsstater har allerede innført ordninger for å samle inn og bevare filmverker som inngår i deres audiovisuelle kulturarv. Fire femdelere av disse ordningene bygger på en juridisk eller avtalefestet forpliktelse til å deponere alle filmer, eller i det minste de filmene som har mottatt offentlig finansiering.
- 16) Med «materiale med levende bilder» menes alle levende bilder som er innspilt, uansett hvordan de er innspilt og på hvilket medium, med eller uten lyd, og som kan formidle et inntrykk av bevegelse.
- 17) Med «filmverk» menes materiale med levende bilder, uansett lengde, særlig spillefilmer, animasjonsfilmer og dokumentarer, som er beregnet på kinoframvisning.
- 18) Med «filmverker som inngår i deres audiovisuelle kulturarv» menes filmproduksjoner, herunder samproduksjoner med andre medlemsstater og/eller tredjestater, som medlemsstatene eller organer utpekt av dem, har definert som sådan på grunnlag av kriterier som er objektive, åpne og ikke innebærer forskjellsbehandling. Medlemsstatenes audiovisuelle kulturarv utgjør til sammen den europeiske audiovisuelle kulturarven.

⁽¹⁾ EFT C 193 av 11.7.2000, s. 1.

⁽²⁾ EFT C 43 av 16.2.2002, s. 6.

⁽³⁾ EUT C 271 E av 12.11.2003, s. 176.

⁽⁴⁾ EUT C 295 av 5.12.2003, s. 5.

- 19) For å sikre at den europeiske filmarven videreføres til framtidige generasjoner må den systematisk samles inn, katalogiseres, bevares og restaureres, i alle tilfeller i samsvar med bestemmelsene om opphavsrett og beslektede rettigheter.
- 20) Den europeiske filmarven bør gjøres mer tilgjengelig for utdannings- og forskningsformål, kulturelle formål eller annen lignende, ikke-kommersiell bruk, i alle tilfeller i samsvar med opphavsrett og beslektede rettigheter.
- 21) Den fysiske overføringen av filmverker til arkivorganer innebærer ikke at opphavsrett eller beslektede rettigheter overføres til dem.
- 22) I artikkel 5 nr. 2 bokstav c) i europaparlaments- og rådsdirektiv 2001/29/EF av 22. mai 2001 om harmonisering av visse sider ved opphavsrett og beslektede rettigheter i informasjonssamfunnet⁽¹⁾ er det fastsatt at medlemsstatene kan innføre unntak eller begrensninger for særlige tilfeller av reproduksjon som utføres av offentlig tilgjengelige biblioteker eller av arkiver, og som ikke utføres for å oppnå direkte eller indirekte økonomiske eller forretningsmessige fordeler —

TAR TIL ETTERRETNING AT KOMMISJONEN HAR TIL HENSIKT

1. å overveie å gjøre det obligatorisk for mottakere av fellesskapsfinansiering å deponere et eksemplar av europeiske filmer som har mottatt fellesskapsfinansiering, i minst ett nasjonalt arkiv,
2. å støtte samarbeid mellom utpekte organer,
3. å overveie å finansiere forskningsprosjekter for langsiktig bevaring og restaurering av filmer,
4. å fremme europeisk standardisering av filmkatalogisering med sikte på å forbedre databasenes driftskompatibilitet, herunder ved å samfinansiere standardiseringsprosjekter og fremme utvekslingen av god praksis, samtidig som det tas hensyn til språklig mangfold,
5. å tilrettelegge for forhandlinger om en standardkontrakt på europeisk plan mellom utpekte organer og rettighetshavere som angir på hvilke vilkår utpekte organer kan gjøre deponerte filmverker tilgjengelige for allmennheten,
6. å overvåke og vurdere i hvilken grad tiltakene fastsatt i denne rekommandasjon virker effektivt, samt overveie behovet for ytterligere tiltak.

ANBEFALER MEDLEMSSTATENE å forbedre vilkårene for bevaring, restaurering og utnyttning av filmarven og fjerne hindringer for den europeiske filmindustriens utvikling og fulle konkurransevne ved at de

1. oppmuntrer til bedre utnyttning av den europeiske filmarvs industrielle og kulturelle potensial gjennom systematisk å treffe tiltak for bevaring og restaurering ved å fremme en politikk for nyskaping, forskning og teknologisk utvikling når det gjelder bevaring og restaurering av filmverker,
2. innen 16. november 2007 vedtar lovgivningsmessige, administrative eller andre egnede tiltak for å sikre at filmverker som inngår i deres audiovisuelle kulturarv, systematisk samles inn, katalogiseres, bevares, restaureres og gjøres tilgjengelige for utdannings- og forskningsformål, kulturelle formål eller annen lignende, ikke-kommersiell bruk, i alle tilfeller i samsvar med opphavsrett og beslektede rettigheter,
3. utpeker egnede organer til uavhengig og yrkesmessig å utføre de oppgavene av offentlig interesse som er beskrevet i nr. 2, og sikrer at de beste tilgjengelige finansielle og tekniske ressurser stilles til rådighet for disse organene,
4. oppfordrer de utpekte organene til å angi nærmere, etter felles overenskomst eller avtale med rettighetshaverne, vilkårene for å gjøre deponerte filmverker tilgjengelige for allmennheten,
5. overveier, særlig med henblikk på å fremme filmarven, å opprette eller støtte nasjonale filmakademier eller lignende organer,
6. vedtar hensiktsmessige tiltak for å øke bruken av digital og ny teknologi gjennom innsamling, katalogisering, bevaring og restaurering av filmverker,

Innsamling

7. foretar en systematisk innsamling av filmverker som inngår i deres audiovisuelle kulturarv gjennom en obligatorisk juridisk eller avtalefestet forpliktelse til å deponere minst én kopi av høy kvalitet av filmverker hos utpekte organer. Når medlemsstatene fastsetter vilkårene for deponeringen, bør de sikre at

⁽¹⁾ EFT L 167 av 22.6.2001, s. 10.

- a) de i en overgangsperiode dekker de produksjoner eller samproduksjoner som har mottatt offentlig finansiering på nasjonalt eller regionalt plan, og at de ved utløpet av denne overgangsperioden så langt det er mulig dekker alle produksjoner, herunder produksjoner som ikke har mottatt offentlig finansiering,
- b) de deponerte filmverkene er av god teknisk kvalitet, slik at de lettere kan bevares og reproduseres, og at de følges av metadata i standardisert form, i den grad det er nødvendig,
- c) deponeringen skjer samtidig med at filmen gjøres tilgjengelig for allmennheten, eller høyst to år senere,

Katalogisering og opprettelse av databaser

- 8. treffer egnede tiltak (som med tiden vil kunne føre til en arkiveringskode for filmproduksjoner) for å fremme katalogisering og registrering av deponerte filmverker og oppmuntre til opprettelse av databaser med opplysninger om filmene, ved bruk av europeiske og internasjonale standarder,
- 9. fremmer europeisk standardisering og driftskompatibilitet mellom filmdatabaser og deres tilgjengelighet for allmennheten, gjennom Internett, særlig gjennom aktiv deltaking av de utpekte organer,
- 10. utforsker muligheten for å opprette et nett av databaser som omfatter den europeiske audiovisuelle kulturarven, sammen med berørte organisasjoner, særlig Europarådet (Eurimages og Det europeiske observatorium for det audiovisuelle område),
- 11. oppfordrer arkivorganer til å tilføre arkivmaterialet merverdi ved å organisere det i samlinger på EU-plan, for eksempel etter tema, opphavsmann og periode,

Bevaring

- 12. vedtar lovgivning eller bruker andre metoder i samsvar med nasjonal praksis for å sikre at deponerte filmverker bevares. Bevaringstiltak bør særlig omfatte:

- a) reproduksjon av filmer på nye lagringsmedier,
- b) bevaring av utstyr for framvisning av filmverker på ulike medier,

Restaurering

- 13. innenfor rammen av sin lovgivning treffer alle tiltak som er nødvendige for å reprodusere deponerte filmverker for å restaurere dem, samtidig som rettighetshavere får mulighet til å dra nytte av at deres verker som følge av restaureringen får et forbedret industrielt potensial på grunnlag av en avtale mellom alle berørte parter,
- 14. fremmer prosjekter for restaurering av gamle filmer eller filmer med høy kulturell eller historisk verdi,

Deponerte filmverker gjøres tilgjengelige for allmennheten for utdannings- og forskningsformål, kulturelle formål eller annen lignende, ikke-kommersiell bruk

- 15. treffer alle nødvendige lovmessige eller administrative tiltak for at utpekte organer skal kunne gjøre deponerte filmverker tilgjengelige for utdannings- og forskningsformål, kulturelle formål eller annen lignende, ikke-kommersiell bruk, i alle tilfeller i samsvar med opphavsrett og beslektede rettigheter,
- 16. treffer egnede tiltak for å sikre at funksjonshemmede får tilgang til de deponerte filmverkene, i alle tilfeller i samsvar med opphavsrett og beslektede rettigheter,

Yrkesrettet opplæring og mediekompetanse

- 17. fremmer yrkesrettet opplæring på alle områder som gjelder filmarven, med sikte på bedre utnytting av filmarvens industrielle potensial,
- 18. fremmer bruken av filmarven som et middel til å styrke den europeiske dimensjonen innenfor utdanning og fremme kulturelt mangfold,
- 19. oppmuntre til og fremmer bruk av bilder i undervisningen, filmstudier og mediekunnskap på alle utdanningstrinn samt i yrkesrettede opplæringsprogrammer og europeiske programmer,

20. fremmer et nært samarbeid mellom produsenter, distributører, kringkastingsforetak og filminstitutter for utdanningsformål, idet det tas hensyn til opphavsrett og beslektede rettigheter,

Deponering

21. vurderer å innføre en ordning med frivillig eller obligatorisk deponering av

- a) tilleggsmateriale og reklamemateriale som gjelder filmverker som inngår i den nasjonale audiovisuelle kulturarven,
- b) filmverker som inngår i andre staters nasjonale audiovisuelle kulturarv,
- c) annet materiale med levende bilder enn filmverker,
- d) gamle filmverker,

Samarbeid mellom utpekte organer

22. oppmuntrer og støtter utpekte organer med sikte på informasjonsutveksling og samordning av deres virksomhet på nasjonalt og europeisk plan, for eksempel med henblikk på

- a) å sikre sammenheng i innsamlings- og bevaringsmetodene og databasenes driftskompatibilitet,
- b) å utgi, for eksempel på DVD, arkivmateriale som er teksten på så mange av Den europeiske unions språk som mulig, i alle tilfeller i samsvar med opphavsrett og beslektede rettigheter,
- c) å utarbeide en europeisk filmografi,
- d) å utarbeide en felles standard for elektronisk informasjonsutveksling,
- e) å gjennomføre felles forsknings- og utdanningsprosjekter og samtidig fremme utviklingen av europeiske nett for filmskoler og filmmuseer,

Oppfølging av denne rekommandasjon

23. underretter Kommisjonen annethvert år om de tiltak som er truffet i forbindelse med denne rekommandasjon.

Utferdiget i Strasbourg, 16. november 2005.

For Europaparlamentet

J. BORRELL FONTELLES

President

For Rådet

Bach of LUTTERWORTH

Formann